

...

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.163/2025/5.
A felperes:	felperes (lakcíme: cím1; tartózkodási helye: cím2)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő ügyvéd (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
A per tárgya:	Közszerződési Döntőbizottság határozatának felülvizsgálatával kapcsolatos közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	felperes (65. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 49.K.701.122/2023/64. számú ítélete

...

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2015. október 5. napján létesített névzeti szolgálati jogviszonyt a név1 (később: név2), ahol – 2019. október 1. napjától az szám1 azonosító számú álláshelyen, 2021. július 27. napjától név6tanácsos besorolási kategóriában – különböző szervezeti egységeknél foglalkoztatták. 2020. év elejéig pénzügyi-finanszírozási, ezt követően titkársági referensi feladatokat végzett; kb. ekkortól – egészen jogviszonya megszűnéséig – közvetlen felettese tanú1 főosztályvezető volt, aki számára a szabadság kiadását is engedélyezte.

[2] A felperest a vele 2022. július 20. napján közölt, szám2 számú beosztási okirat-módosítás alapján 2022. május 25. napi hatállyal áthelyezték a név4 (a továbbiakban: alperesi jogelőd) állományába.

[3] Az alperesi jogelőd a név5 megkeresésének eleget téve a 2022. július 22. napjáig megküldött javaslatában 110 darab álláshely – köztük az szám1 azonosító számú felperesi álláshely – elvonására tett javaslatot. A név6 a létszámgazdálkodással kapcsolatos intézkedések elrendeléséről szóló 4057/2022. Korm. határozatban foglaltak végrehajtásáról szóló 4062/2022. Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat) 8. melléklete szerint a javaslatban szereplő álláshelyeket 2022. augusztus 14-i hatállyal elvonta. Erre tekintettel az alperesi jogelőd a 2022. augusztus 5. napján kelt, szám3 számú – szóban 2022. augusztus 10. napján, elektronikus úton a következő napon közölt – iratban arról tájékoztatta a felperest, hogy a névzeti szolgálati jogviszonya 2022. augusztus 14. napjával megszűnik. A tájékoztatás jogalapjaként a névzeti igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) 104. § (1) bekezdés m) pontját jelölte meg.

[4] Ezt követően pár nappal a felperes otthon elvégzett terhességi tesztje pozitív lett, majd a 2022. augusztus 31-i orvosi vizsgálat – az utolsó menstruáció kezdő napjaként 2022. július 27-ét rögzítve – négy hetes terhességet igazolt nála.

[5] A felperes a jogviszonyának megszűnését a Közzolgálati Döntőbizottságnál (a továbbiakban: KDB) közzolgálati panasszal támadta; kérve elsődlegesen a munkáltatói intézkedés hatályon kívül helyezését és az eredeti álláshelyén történő tovább foglalkoztatását, egyúttal elmaradt illetményének megtérítését. Másodlagos kérelme a Kit. 116. § (5) bekezdése alapján tizenkét havi illetményének megfelelő összegű átalánykártérítés megfizetésére irányult. Álláspontja szerint megillette a felmentési védelem, emellett azonban vitatta azt is, hogy a név6 ténylegesen megszüntette volna az álláshelyét. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése körében védett tulajdonságaként az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. (a továbbiakban: Ebktv.) 8. § l) és t) pontjaira, vagyis a terhességére és arra hivatkozott, hogy a munkáltatónak tudomása volt a gyermekvállalási szándékáról. Ez utóbbi állításra alapította a joggal való visszaéléssel összefüggő igényét is.

[6] Az alperesi jogelőd a panaszeljáráásban a panasz elutasítását kérte.

[7] A KDB a 2023. január 23. napján kelt szám4 számú határozatával a panaszt elutasította.

A kereset és a védírat

[8] A felperes a keresetében elsődlegesen a Kit. 116. § (5) bekezdése alapján tizenkét havi illetményének megfelelő 4.800.000 forint összegű átalánykártérítés, másodlagosan a Kit. 165. § (1) bekezdése alapján 4.269.739 forint kártérítés és ezen összegek törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[9] Álláshelyének név6 általi megszüntetését már nem vitatva változatlanul állította, hogy arra nem az alperesi jogelőd akaratától függetlenül, hanem éppen az ő javaslatára került sor. Tételes jogszabálysértésként hivatkozott a Kit. 113. § (1) bekezdés a) pontjának megsértésére, valamint a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 2. § (3) bekezdésére és a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 65. § (3) bekezdés a) pontjára.

[10] Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése kapcsán valós vagy vélt védett tulajdonságaként az Ebktv. 8. § l) pontja szerinti anyaságát (terhességét) jelölte meg, előadva, már 2022 tavaszán jelezte a munkáltató részére, hogy gyermekvállalással összefüggő laborvizsgálaton fog részt venni. Állította, az álláshely megszüntetésére javaslatot tevő tanúl főosztályvezető a párkapcsolatáról, tervezett esküvőjéről, személyes körülményeiről tudott. Az Ebktv. 8. § t) pontja, azaz az egyéb helyzete szerinti védett tulajdonságaként a gyermekvállalási szándékát konkretizálta, amely állítása szerint a főosztályon nyílt titok volt. Kiemelte, hogy a pénzügyi területen végzett munkájának minősége – mivel az korábbi időszakra esett – itt nem releváns, a titkársági referensi teljesítményével kapcsolatban pedig igazolt probléma nem merült fel, egyetlen egyszer sem volt megrovása, s nem indítottak vele szemben fegyelmi eljárást sem. Furcsa az is, hogy a munkáltatói jogutódlást követően az irattározási feladatokhoz szükséges hozzáférési jogosultságot nem igényelték meg számára. Miként az is, hogy bár a perbeli időszakban voltak a munkáltatónál üres titkársági referens álláshelyek, de azok egyikét sem ajánlották fel neki. Összehasonlítható csoportként tanú4t azonosította, akinek a feladatleírása megegyezett az övével, és akinek az álláshelye – ellentétben az ő álláshelyével – mégis megmaradt.

[11] A joggal való visszaélés körében ugyancsak a gyermekvállalási szándékának ismertségére és arra hivatkozott, hogy – mint utólag kiderült – a főosztályvezető nagyfokú ellenszenvvel viseltetett iránta. tanúl jószándékát igazolandó azt nyilatkozta, hogy a két alkalommal adott 80% alatti teljesítményértékelés automatikus elbocsátást vont maga után, ezért az ő teljesítményét mindig magasabbra értékelte; e nyilatkozata azonban később nem bizonyult valósnak.

[12] Az alperes a védíratában – annak jogalapját egészében, míg összecszerűségét részben vitatva – a kereset elutasítását kérte.

[13] Elismerve, hogy az álláshely megszüntetésére vonatkozó javaslat tanúl. származott, hangsúlyozta, az a név6t nem kötötte; a felmentési védelem pedig csak a név6zati igazgatási

szerv döntésén alapuló jogviszony megszüntetés esetén irányadó, ám a perbeli eset nem ilyen. A Kjt. és az Mt. a Kit. háttérjogszabályaként nem alkalmazható.

[14] Kifejtette, a felperes váradósságáról a munkáltatói intézkedés közlésekor nem tudhatott, azt csak 2022. augusztus 31. napján állapították meg, és a 2022 tavaszi laborvizsgálatból sem következik ilyen tudomásszerzés. Az események időbeliségét megvizsgálva egyértelmű, hogy a felperes által elszenvedett hátrány és a hivatkozott védett tulajdonsága között nincs oksági kapcsolat; utóbbit nem is kellett vizsgálnia a jogviszony jogszabály erejénél fogva történő megszűnése folytán. A terhesség vélt védett tulajdonságként sem vehető figyelembe, mert a felek – a javaslattétel időpontjára és a várandósság kezdetére tekintettel – nem lehettek ebben a téves meggyőződésben. Vitatta, hogy tanú⁴ megfelelő összehasonlítható csoportként megjelölhető lenne, ugyanis az ő feladatleírása eltért a felperesétől, több feladatot tartalmazott. E személy azért sem tekinthető összehasonlítható csoportnak, mert már 12 éve dolgozott titkársági referens munkakörben, továbbá szintén édesanya, így azonos védett tulajdonsággal rendelkezett. A gyermekvállalási szándékot nem tekintette az Ebktv. 8. § t) pontjának megfelelő egyéb helyzetnek, mert amellet, hogy azt megszorítóan kell értelmezni, arról a főosztályvezető nem is tudott. A kiválasztás szempontjaként azt hangsúlyozta, hogy 2022-ben az alperesi jogutódnál bizonyos álláshelyek duplikálódtak, ezért a felperes feladatait a hozzá képest tapasztaltabb, és egyébként azonos védett tulajdonsággal rendelkező név⁶tisztviselő is el tudta látni, ami fordítva nem volt igaz.

[15] Rámutatott, a döntés meghozatalában nem volt mérlegelési lehetősége, így a joggal való visszaélés fogalmilag kizárt. Az időbeliség folytán a terhességről való tudomásszerzés a jogviszony megszüntetésében nem játszhatott szerepet, és a felperes nem bizonyította azt sem, hogy őt a főosztályvezető nem kedvelte. Annak sincs perdöntő jelentősége, hogy a hozzáférési jogosultságának beállítása elmaradt.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[16] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[17] A Korm. határozat és a közszolgálati panasz eljárás adatai alapján megállapította, hogy a felperes jogviszonya az álláshely név⁶ általi megszüntetése következtében a törvény erejénél fogva szűnt meg. Ennélfogva tételes jogszabálysértés nem valósult meg, mert egyrészt a Kit. 113. §-a csak a jogviszony felmentéssel történő megszüntetésekor alkalmazandó, másrészt a Kjt. és az Mt. nem háttérjogszabálya a Kit.-nek.

[18] Rögzítette, hogy a felperesi álláshely elvonására tanú¹ főosztályvezető javaslata alapján került sor. Az ő és tanú² vallomása alapján azt is megállapíthatónak találta, hogy a felperest 2020. év elejétől adminisztratív feladatok ellátásával bízták meg, e munkavégzésével összefüggésben minőségi kifogás nem merült fel.

[19] Úgy értékelve, hogy a perben hipotetikus összehasonlító csoport meghatározására van lehetőség arra a következtetésre jutott, hogy az álláshely megszüntetésére vonatkozó

javaslat megtételekor a terhesség ténye még nem állt fenn, arról az alperesi jogelőd értelemszerűen nem tudhatott. Álláspontja szerint a tanúk vallomása nem volt alkalmas annak igazolására sem, hogy a javaslat megtételekor akár az alperesi jogelőd, akár a javaslatot tevő főosztályvezető abban a hiszemben lehetett, hogy a felperes gyermeket vár. A tanú1 és tanú2 tanúk által előadottak nem támasztották alá azt a felperesi előadást, hogy a főosztályvezető tudott a gyermekvállalási szándékáról. tanú2 tanú csupán az általánosság szintjén állította, hogy a felettesek – így tanú1 is – tudhattak a magánjellegű dolgokról, azonban a felettes egyértelmű tudomásáról a felperes családalapítási terveit illetően nem számolt be. Mindösszesen annak tényét találta valószínűsítettnek, hogy a felperes 2022 áprilisában laborvizsgálatok miatti szabadság engedélyezését kérte, amelyből egyértelmű következtetés nem vonható le e vizsgálatok céljára, irányultságára. Következésképp – az események időbeliségét is szem előtt tartva – a jogviszony megszűnése és a felperes vélt vagy valószínűsített terhessége közötti oksági kapcsolat hiányzik.

[20] Az Ebktv. 8. § t) pontját illetően azt vizsgálta, hogy a gyermekvállalási szándék megjelölhető-e egyéb helyzetként. Meggyőződése szerint – miután az nem olyan tulajdonság, amely az egyén által nem vagy csak nagy nehézségek árán befolyásolható – a bírói joggyakorlat által támasztott követelményeknek a felperesi hivatkozás nem felel meg, ezért e körben az alperesnek nem kellett bizonyítania, hogy a vitatott munkáltatói intézkedés során megtartotta az egyenlő bánásmód követelményét, illetve azt nem volt köteles megtartani.

[21] Felhívta a figyelmet arra, hogy a KDB előtti eljárásban a felperes a joggal való visszaélés kapcsán kifejezetten a tervezett várandósságát és a főosztályvezető erről való tudomását jelölte meg. A perben azt azonban nem tudta bizonyítani, hogy az álláshelye megszüntetésére vonatkozó javaslat megtételére azért került sor, mivel a várható családalapítása miatt nagy valószínűséggel hosszabb ideig nem lehetett volna számítani a foglalkoztatására. Erre vonatkozóan egyértelmű, ok-okozati összefüggésen alapuló következtetést nem lehetett levonni sem a felperes hozzáférési jogosultságának hiányából, sem pedig a főosztályvezető felperes iránt a tanúvallomása alkalmakor tanúsított érzékelhetően ellenszenves viselkedéséből. A felperes által pusztán a perben megjelölt, a főosztályvezető részéről fennálló személyes antipátiát a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 131. § (6) bekezdése korlátozó rendelkezése folytán figyelembe venni már nem lehetett.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[22] A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a Kit. 165. § (1) bekezdése alapján az alperes 4.269.739 forint illetmény és annak törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kötelezését kérte. Jogszabálysértésként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 266. § (1) bekezdését, 279. § (1) bekezdését, az Ebktv. 8. § l) pontját, a Kp. 131. § (6) bekezdését jelölte meg.

[23] Álláspontja szerint a vélt védett tulajdonságot csak akkor kell valószínűsíteni, ha azt az ellenérdekű fél vitatja; ellenkező esetben – kétely hiányában, márpedig itt ilyen nem volt – azt valószínűsíteni kell elfogadni. A 7. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben az alperes elismerte,

hogy az osztályon dolgozók többsége tudott a családalapítási tervéről. E körülmény tehát a peres felek között nem volt vitatott, ahogyan az sem, hogy a főosztályvezetői értekezleteken személyügyi kérdések is szóba kerültek. Emellett a törvényszék a gyermekvállalási szándékot illetően – törvénysértő módon – nem csupán valószínűsítést, hanem bizonyítást várt el tőle. A 2022 áprilisi szabadság engedélyezési kérelméből – az elsőfokú bíróság megállapításával szemben – következtetés vonható le a laborvizsgálatok céljára nézve, továbbá tanú2 sem tartotta valószínűnek, hogy a főosztályvezető ne tudott volna a munkavállalók magánéleti dolgairól. Mindebből fakadóan valószínűsített, hogy tanú1 a javaslata megtételekor a terhességet mint vélt védett tulajdonságot tulajdonította neki.

[24] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte az alperes terhére a védekezése megdőlését, ellentmondásosságát. Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú eljárásban az alperes felhívás ellenére több alkalommal nem nyilatkozott, melynek eljárásjogi következményeit a törvényszék mégsem érvényesítette, e körülményeket ítéletében nem értékelte. Példaként említette a 21. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben, a 22. sorszámú végzésben, a 26. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben szereplő felhívásokat. Utóbbi kapcsán sérelmezte, hogy az alperes kapcsolódó, de késedelmes nyilatkozatát az elsőfokú bíróság hatályosnak fogadta el (ld. elsőfokú ítélet 15. oldal ötödik [helyesen: negyedik] bekezdés alja). Kiemelte, az alperes a 47. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben található felhívásnak is határidőn túl tett eleget, minden következmény nélkül; a bizonyítás lefolytatására csak azért nem került sor végül, mert attól az alperes elállt.

[25] A joggal való visszaélés kapcsán kiemelte, hogy az álláshely megszüntetésére vonatkozó javaslat tanú1. származott, aki a tárgyaláson sem tudta magában tartani a vele szemben érzett ellenszenvét. Rámutatott, hogy a tanú csak a finanszírozási feladatok tekintetében jelzett a munkavégzésével kapcsolatos hiányosságokat, ezeket azonban csak 2020. év elejéig látta el, a titkársági referensi tevékenységével összefüggésben problémák nem voltak. Két és fél évig semmilyen jogutódlás, átszervezés során nem érte hátrány. Amikor azonban nyílt titokká vált gyermekvállalási szándéka, a főosztályvezető az első adandó alkalommal az ő álláshelyének elvonására tett javaslatot. Ha a munkavégzésével összefüggő minőségi kifogás lett volna a megszüntetési javaslat valós indoka, akkor arra már korábban is sor kerülhetett volna. Ezeket az összefüggéseket az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, legalábbis az az ítéletből nem állapítható meg. Úgy vélte, a Kp. 131. § (6) bekezdése a perbeli esetben azért nem alkalmazható, mert a tárgyalás előtt nem volt ismert előtte a főosztályvezető ilyen erős ellenszenve, arra tehát önhibáján kívül nem tudott hivatkozni a panaszeljáráshoz.

[26] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[27] Az elsőfokú bíróság a terhesség, mint valós védett tulajdonság kapcsán helyesen jutott arra a következtetésre, hogy 2022. július 22. napján, a felperesi álláshely megszüntetésére vonatkozó javaslat megtételekor a várandósság ténye még nem állt fenn, így arról értelemszerűen az alperesi jogelőd nem tudhatott. Az a következtetése is helyes, hogy a felperesnek nem állt fenn az állított vélt tulajdonsága, ugyanis a perben bizonyítást nyert, hogy az alperesnek ilyen – a valósággal ellentétes, téves – tudomása nem volt. Nem bizonyított az okozati összefüggés a felperes terhessége, mint védett tulajdonság, valamint a jogviszonyának megszűnése, mint hátrány között. Az az általánosság szintjén maradó állítás,

hogy a felperessel egy osztályon dolgozó kollégái – hangsúlyosan nem a főosztályon dolgozók, és ugyanígy nem a főosztályvezető – tudhattak a felperes gyermekvállalási szándékáról, nem értelmezhető a Pp. 266. § (1) bekezdése szerinti nem vitatott tényállításként. Ezen állításból így nem lehet azt a következtetést sem levonni, hogy elismerte volna azt a tény, miszerint akár az alperesi jogelőd, akár a főosztályvezetője tudott volna a felperes gyermekvállalási szándékáról. Megjegyezte, a felperes gyermekvállalási szándéka fogalmilag kizárt, hogy „vélt” legyen, ugyanis ténylegesen volt gyermekvállalási szándéka. Az legfeljebb akkor lehetett volna „vélt”, ha arról az alperesi jogelődnek tévesen – tehát az egyébként nem létező gyermekvállalási szándékról – lett volna tudomása.

[28] Rámutatott, a felperes a főosztályvezető antipátiájára a közszolgálati panaszeljáráásban nem hivatkozott. Szabályosan járt el az elsőfokú bíróság, amikor kizárólag azt vizsgálta, hogy a felperes álláshelyének elvonására vonatkozó javaslat valódi oka a tervezett várandóssága volt-e, amely körülmény bizonyítása a felperest terhelte. A joggal való visszaélés megállapítása teljes mértékben kizárt, fogalmilag képtelenség, ha a felperes által állított, a hátrány valódi okát képező, a foglalkoztatási jogviszonyával össze nem függő ok a foglalkoztató szerv által nem is volt ismert.

[29] A Kp. 131. § (6) bekezdése tekintetében kifejtette egyrészt, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban nem állította, hogy a KDB előtti eljárásban azért nem említette a főosztályvezető antipátiáját, mivel önhibájából nem tudott arról. Következésképp erre a fellebbezésében nem hivatkozhat, azért sem, mivel ezen önhiba hiányát az elsőfokú eljárásban is a felperesnek kellett volna bizonyítania, amit elmulasztott. Másrészt pedig a felperesi okfejtést teljes mértékben cáfolják tanú2 és tanú3 tanúk. Mindkét tanú a felperesi jogi képviselő kérdésére egyezően azt nyilatkozta, érezni lehetett, hogy a főosztályvezető nem kedveli a felperest. Így alaptalan, hogy nem tudott arról, a főosztályvezető ellenszenvvel viseltetik iránta.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[30] A fellebbezés – az alábbiak szerint – alaptalan.

[31] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló peradatok alapján, a döntéshozatalhoz szükséges és elégséges mértékben helyesen rögzítette, az abból levont jogi következtetése és érdemi döntése helytálló; azzal az ítéltábla egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben a következőket emeli ki.

[32] A másodfokú eljárás kereteinek meghatározása körében az ítéltábla mindenekelőtt leszögezi, hogy a felperes a másodfokú eljárásban az átalánykártérítés jogcímén előterjesztett elsődleges kereseti kérelmétől elállt, miután az elsőfokú ítélet megváltoztatásával kizárólag az alperes 4.269.739 forint illetmény megfizetésére kötelezését kérte. Emellett nem vitatta a

fellebbezésében az álláshely név6 általi megszüntetésére, a felmentési védelemre, a Kjt. 2. § (3) bekezdésére, az Mt. 65. § (3) bekezdés a) pontjára és az Ebktv. 8. § t) pontjára vonatkozó ítéleti megállapításokat, így ezekre – a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontjára is tekintettel – az ítéltábla felülbírálati jogköre sem terjedhetett ki. A felperes túlnyomórészt eljárási rendelkezések megjelölésével egyrészt az alperes első tárgyaláson tett nyilatkozata és a beszerzett bizonyítékok eltérő értékelését várta el a másodfokú bíróságtól, másrészt a joggal való visszaélésre vonatkozóan a Kp. 131. § (6) bekezdésének jogsértő alkalmazását állította.

[33] A másodfokú bíróság a Pp. 266. § (1) bekezdésének sérelmét több okból sem látta megvalósulni, avagy olyannak, amelynek esetleges sérelme az ügy érdemére kihatott volna. Az alperesnek a 7. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldalán szereplő nyilatkozatát – szemben a felperes érvelésével – nem önmagában, a teljes peranyagból kiragadva, hanem a bizonyítási eljárás eredményéhez mérten, a későbbi alperesi nyilatkozatokkal, a tanúvallomásokkal összevetve lehet és kell értelmezni. Ezt meghaladóan nem is annak volt a perben ügyszóké jelentősége, hogy a főosztályon dolgozók – konkrétan meg nem határozott – csoportja tudott-e a felperes gyermekvállalási szándékáról, hanem annak, hogy az álláshely megszüntetésére javaslatot tevő főosztályvezető a javaslata megtételekor, azaz a 2022. július 22. napját megelőző napokban feltételezhette-e a felperesről (és pontosan milyen körülményekből következően), hogy várandós. Az alperes sem a 7. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben, sem később nem ismerte be, hogy a főosztályvezető tudott a felperes családalapítási tervéről; sőt védekezése mindvégig e tény tagadásán alapult. Az tehát, hogy az alperesi képviselő az első tárgyaláson, még a tanúvallomások felvétele, a bizonyítási eljárás megkezdése előtt kifejezetten nem cáfolta azt a felperesi állítást, hogy a főosztályon dolgozók többsége tudott a magánéleti terveiről, nem eredményezett a Pp. 266. § (1) bekezdése szerinti – bizonyítás nélkül – valószínűleg elfogadható tény. E körben nem értett egyet azzal sem az ítéltábla, hogy e kérdések tekintetében az elsőfokú bíróságnak nem merült fel kételye: ha ugyanis így lett volna, akkor mellőzi a bizonyítási indítványokat, a tanúkat nem hallgatja meg.

[34] A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a bizonyítékok egyenként és összességében történő szabad mérlegelésének a Pp. 279. § (1) bekezdésében – és a Kp. 78. § (2) bekezdésében – rögzített elve a tényállás szabad megállapításának a Pp. 263. §-ában meghatározott elvéből következik, és annak legfőbb korlátját a bíróság Pp. 346. § (5) bekezdésében meghatározott indokolási kötelezettsége szabja. Az ítélet indokolásából világosan ki kell tűnnie ugyanis, hogy a bizonyítékok mérlegelése során melyek voltak azok a körülmények, amelyeket a bíróság irányadónak vett (BH2012.173.).

[35] E körben az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az egyenlő bánásmód követelményének megsértése szempontjából releváns tényállást a bizonyítékok okszerű mérlegelésével tárta fel, és annak alapulvételével helytálló jogi következtetést vont le akkor, amikor nem talált okozati összefüggést a felperes vélt anyasága (terhessége) és jogviszonyának megszűnése között. Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenysége megfelelt a felperes által sérelmezett eljárásjogi rendelkezéseknek [Pp. 266. § (1) bekezdése, 279. § (1) bekezdése]: a tényállást kellő mértékben feltárta, és ítéletének indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége is kitűnik. Iratellenesség, a bizonyítékok kirívóan és nyilvánvalóan okszerűtlen, a logika szabályaival ellentétes

értékelése nem volt megállapítható. Ahogyan az sem, hogy a törvényszék a valószínűsítéssel szemben bizonyítást várt volna el a felperestől.

[36] A Kúria az EBH2010.2272. számon közzétett eseti döntésében úgy foglalt állást, hogy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti elmarasztaláshoz elengedhetetlen a védett tulajdonság és az állított hátrány közötti oksági kapcsolat valószínűsítése. A Kfv.III.37.156/2021/3. számú határozatában pedig azt az elvi tartalmat fogalmazta meg, hogy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt sérelmet szenvedett félnek valószínűsítene kell, hogy őt valamely védett tulajdonsága miatt hátrány érte a vele összehasonlítható helyzetben lévő személlyel vagy csoporttal szemben. A valószínűsítés többet jelent, mint a pusztá állítás.

[37] A felperes a fellebbezésében az anyaságára (terhességére) már csak mint vélt védett tulajdonságára hivatkozott (Ebktv. 8. § 1) pont), hiszen a beszerzett bizonyítékok egyértelműen alátámasztották azt, hogy a főosztályvezetői javaslat megtételekor még nem volt állapotos; vagyis az elvonandó álláshelyekre vonatkozó közlés név5. továbbításakor valós védett tulajdonsággal még nem rendelkezett. Azt kellett (volna) tehát valószínűsítene a perben, hogy a főosztályvezető a megszüntetési javaslat megtételekor a várandósságát megalapozottan vélelmezhetette. A másodfokú bíróság álláspontja szerint vélt védett tulajdonság akkor vezethet az egyenlő bánásmód megsértésének megállapítására, ha a sérelmet szenvedett olyan körülményeket valószínűsít, amelyek az adott védett tulajdonságra – a perbeli esetben a felperes anyaságára (terhességére) – közvetlen következtetések levonását teszik lehetővé. A gyermekvállalási szándék azonban nem ilyen. Az, hogy valaki – legyen akár nő vagy férfi – családot kíván alapítani, még ha arról a munkáltatója tud is, önmagában nem alapozza meg azt a vélelmet, hogy ő egy adott pillanatban – a munkáltatói intézkedés megtételekor – anya vagy apa. Helytelenül próbálta ezért a felperes a gyermekvállalási szándékáról való főosztályvezetői tudomásszerzés – egyébként eredménytelennek bizonyult – valószínűsítésével a vélt védett tulajdonságát valószínűsíteni, mert ahhoz, hogy az egyenlő bánásmód megsértése megállapítható legyen, tanúlnak nem a gyermekvállalási szándékáról kellett tudomással bírnia, hanem azt kellett volna róla – a fennálló objektív körülmények fényében – feltételeznie, hogy ő 2022. július 22-én, illetve az azt megelőző napokban várandós. Erre azonban semmilyen, a felperes által állított konkrét tény nem utalt.

[38] Mindettől függetlenül egyetértett a másodfokú bíróság azzal a törvényszéki következtetéssel is, hogy a felperesnek azt sem sikerült valószínűsítene, miszerint a főosztályvezető tudott a gyermekvállalási szándékáról. E körben jogorvoslati kérelmében a 2022 áprilisi laborvizsgálatokat, valamint tanú2 tanúvallomását emelte ki. Előbbi kapcsán mindössze annyi igazolódott, hogy a felperes a kérdéses időszakban szabadságot igényelt, és azt részére a főosztályvezető engedélyezte. A felperes állította ugyan, hogy ekkor közölte tanúval a szabadság kivételének célját („vizsgálatokra kell mennem”, 47. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 10. oldal első bekezdés), ezt azonban a tanú vallomása nem erősítette meg, e körben a szembesítés nem vezetett eredményre. Ahogyan az elsőfokú bíróság is hangsúlyozta, abból, hogy „vizsgálatokra kell mennem”, azok célja, irányultsága nem állapítható meg. Ugyanígy annak a ténynek sem volt relevanciája, hogy a főosztályvezető tudott-e a felperes párkapcsolatáról, lánykéréséről vagy esküvőjéről, mert ezekből a

gyermekvállalási szándék, különösen pedig a várandósság egy adott pillanatbeli vélelme nem következik.

[39] tanú2 tanúvallomása szerint a főosztályon dolgozók többsége tudott a felperes gyermekvállalási szándékáról. Egyrészt azonban ez a nyilatkozat az általánosság szintjén maradt, semmilyen konkrétumot nem tartalmazott, nem derült ki belőle, hogy pontosan kik voltak a szóban forgó munkatársak. Másrészt az alperes nem is ezt a tényét vitatta, hanem azt, hogy a főosztályvezető tudott-e róla vagy sem. Ezt pedig a tanú vallomása nem valószínűsítette, mert az, hogy a főosztályon közelebbről egyébként meg nem határozott személyek tudtak róla, nem támasztja alá, hogy ez a főosztályvezető esetében is így volt. Itt visszaül a másodfokú bíróság a jelen ítélet [37] bekezdésében kifejtett álláspontjára, miszerint nem a főosztályvezető felperesi gyermekvállalási szándékról való tudatállapota volt a perdöntő jelentőségű, mert az Ebktv. nem a gyermekvállalási szándékot, hanem az anyaságot (terhességet) védelmezi. A tanú ugyanakkor olyan állítást nem tett, hogy 2022. július 22-e környékén a felperesről alapos okkal vélelmezhető lett volna, hogy várandós. Ebben a vonatkozásban tanú3 vallomása nem volt figyelembe vehető, mert az ő jogviszonya csak 2021 szeptemberéig állt fenn a minisztériummal, ekként nyilatkozata a 2022. júliusi eseményeket illetően – a jelentős időbeli eltérés miatt – nem lehetett releváns.

[40] Összefoglalva megállapítható, a felperes nem valószínűsítette a perben, hogy tanú1 tudott a gyermekvállalási szándékáról, és azt sem, hogy a főosztályvezető megalapozottan feltételezhette róla, miszerint ő a 2022. július 22. környéki napokon gyermeket várna. tanú1 ezt kifejezetten tagadta, tanú2 a főosztályvezető tudatállapotára nézve közvetlen nyilatkozattal szolgálni nem tudott, tanú3 vallomása pedig e körben nem volt értékelhető. A szabadság nyilvántartó katon csak a szabadság kiadásának tényét bizonyította, azt azonban nem, hogy milyen okból kért szabadságot a felperes. Az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének feltétele, hogy az okozott hátrány és a védett tulajdonság közötti okozati összefüggés álljon fenn, a perbeli esetben ez az okozati összefüggés – miután anyaságának (terhességének) főosztályvezető általi vélelmezhetősége nem igazolódott – nem nyert alátámasztást; annak hiányát az alperes – a kimentéses bizonyítás körében – sikerrel bizonyította.

[41] A felperes kifogásolta a fellebbezésében, hogy az elsőfokú eljárásban az alperes felhívás ellenére több alkalommal nem nyilatkozott, ennek eljárásjogi következményeit a törvényszék mégsem érvényesítette. Ezzel összefüggésben azonban nem fejtette ki részletesen, hogy mindeme mulasztásnak az ügy érdemére pontosan milyen kihatása volt, az esetleges eljárásjogi jogszabálysértés ugyanis – feltéve, hogy nem abszolút hatályon kívüli helyezési okról van szó [Kp. 110. § (1) bekezdés] – csak akkor vezethet hatályon kívül helyezésre, ha az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megszegése a per érdemi eldöntésére a másodfokú eljárásban nem orvosolható módon kihatással volt [Kp. 110. § (2) bekezdés]. A 26. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben szereplő felhívás és az arra adott késedelmes alperesi válasz kapcsán az ítéltábla megjegyzi, hogy ennek meghatározó jelentősége nem volt, mert az elsőfokú bíróság végül – a felperes által a fellebbezésében nem sérelmezve – úgy találta, hogy hipotetikus összehasonlító csoport alkalmazására van mód; a keresetet tehát nem azért utasította el, mert a felperes összehasonlító csoportra vonatkozó megjelölését az alperes vitatta, és ezt a törvényszék annak elkésettsége ellenére számításba vette. Az sem volt

az ügy érdemére kiható, hogy a 47. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben szereplő felhívásnak az alperes csak határidőn túl tett eleget. E bizonyítási indítványát ugyanis később visszavonta, az indítványozott tanúk vallomása nem lett a peranyag része.

[42] Az alperesi védekezés ellentmondásosságával kapcsolatos fellebbezési érvelés tekintetében az ítéltábla rámutat, az a körülmény, hogy a perben utóbb bebizonyosodott: az elvonandó álláshelyek kötelező megjelölése során a főosztályvezető konkrétan a felperes álláshelyére tett javaslatot, s az alperes ezt továbbította a névő felé, önmagában nem eredményezi az alperesi védekezés megdőlését. E nyilatkozat tartalmát az elsőfokú bíróság az egyéb bizonyítékokkal egybevetett mérlegelése során figyelembe vette, s ítélete [52] bekezdésében foglaltak szerint a joggal való visszaélés vizsgálata körében értékelte.

[43] A joggal való visszaélés tekintetében a bizonyítási kötelezettség a felperest terhelte. Itt egyfelől – az egyenlő bánásmód megsértéséhez hasonlóan – a gyermekvállalási szándékára, másfelől – bár a közszolgálati panaszeljáráásban ezt nem említette – a főosztályvezető vele szemben tanúsított antipátiájára hivatkozott. Állította, hogy tanú1 csak a finanszírozási feladatok tekintetében jelzett a munkavégzésével kapcsolatos hiányosságokat, ezeket azonban csak 2020. év elejéig látta el, a titkársági referensi tevékenységével összefüggésben problémák nem voltak. Ezzel ellentétes megállapítást az elsőfokú bíróság sem tett; a joggal való visszaélésre alapított igényt azért utasította el, mert a felperesnek nem sikerült bizonyítania, hogy a gyermekvállalási szándékról a főosztályvezető tudott, és ezért az szerepet játszott az álláshelye elvonására vonatkozó javaslat megtételében. Ezzel egyetértve a másodfokú bíróság is kiemeli, hogy a gyermekvállalási szándékról való főosztályvezetői tudomásszerzést a felperes nemhogy bizonyítani, de még valószínűsíteni sem tudta. A feltételezések szintjén maradt a felperesnek az a hivatkozása is, hogy korábban is lehetőség lett volna az eltávolítására, de csak a gyermekvállalási szándéka „kitudódása” után bocsátották el. Egyrészt ezt, a korábbi elbocsátási lehetőségekre vonatkozó állítását semmivel nem támasztotta alá, másrészt a gyermekvállalási szándékról való – nem bizonyított – főosztályvezetői ismeret és a munkáltatói intézkedés közötti időbeli közelség önmagában nem jelent oksági kapcsolatot.

[44] A felperes jogszabálysértésként jelölte meg a Kp. 131. § (6) bekezdését, amely szerint a Közzszolgálati Döntőbizottság határozatát támadó kereseti kérelem alapján indult perben a fél nem hivatkozhat olyan tényre, körülményre, bizonyítékra, amely a Közzszolgálati Döntőbizottság eljárásnak nem képezte tárgyát, kivéve akkor, ha azt a Közzszolgálati Döntőbizottság hivatkozása ellenére nem vette figyelembe, azt önhibáján kívül nem ismerte, illetve arra önhibáján kívül nem hivatkozott. Az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott Kp. 131. § (6) bekezdése olyan új tények, körülmények, bizonyítékok figyelembevételét zárja ki, melyeket a fél a KDB eljárásában önhibájából nem érvényesített. A felperes rámutatott, hogy a főosztályvezető iránta tanúsított ellenszenvéről csak a tárgyalás alkalmával szerzett tudomást. Ezzel szemben azonban tanú2 és tanú3 tanúk egybehangzóan arról számoltak be, hogy érezni lehetett, a főosztályvezető nem kedveli a felperest. A tanúvallomások alapján a másodfokú bíróság bizonyítottanak fogadta el, hogy a felperes már a tárgyalást megelőzően is tudott a főosztályvezető antipátiájáról; olyan körülményt pedig nem adott elő, amely a KDB eljárásban akadályozta volna az erre való hivatkozását. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a

joggal való visszaélés körében jogszerűen mellőzte a főosztályvezető felperessel szembeni attitűdjének közelebbi vizsgálatát.

[45] Mindezekre figyelemmel a fellebbezésben felhozott érvek nem voltak alkalmasak az elsőfokú ítélet jogszerűségének megdöntésére, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával – helyes indokainál fogva – helybenhagyta.

[46] A pernyertes alperes a fellebbezési ellenkérelmében perköltség iránti igényt nem terjesztett elő, ezért arról az ítéltáblának a Kp. 99. § (3) bekezdése által felhívott 35. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 81. § (1)-(2), (5) bekezdései és 82. § (3) bekezdése értelmében rendelkeznie nem kellett.

[47] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű (341.579 forint) fellebbezési illeték a felperes Pp. 525. § (1) bekezdése és 95. § (1) bekezdése szerinti személyes költségmentessége (munkavállalói költségkedvezménye) folytán a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[48] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Kp. 107. § (1) bekezdése alapján – a felperes kérelmére – tárgyaláson bírálta el.

[49] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. május 12.

dr. Antal Regina	dr. Koós Szabolcs	dr. Józsa Ágnes
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

...